

ด่วนที่สุด

ที่ ทส 1013/ 1387

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี	
รับที่	4052
- 9	อ.อ. 2553
วันที่	15-๑๐

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
92 ซอยพหลโยธิน 7 ถนนพหลโยธิน
แขวงสามเสนใน เขตพญาไท
กรุงเทพฯ 10400

7 มิถุนายน 2553

เรื่อง ร่างระเบียบคณะกรรมการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพแห่งชาติว่าด้วย
หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการเข้าถึงและได้รับประโยชน์ตอบแทนจากทรัพยากรชีวภาพ พ.ศ.

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- อ้างถึง 1. หนังสือกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่ ทส 1013/2608
ลงวันที่ 12 ตุลาคม 2551
2. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร 0503/19660 ลงวันที่ 26 ตุลาคม 2552

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. สำเนาหนังสือกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ด่วนที่สุด ที่ กษ 0901/2202
ลงวันที่ 25 มีนาคม 2553

2. ร่างระเบียบคณะกรรมการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพ
แห่งชาติว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการเข้าถึงและได้รับประโยชน์
ตอบแทนจากทรัพยากรชีวภาพ พ.ศ.

1. เรื่องเดิม

1.1 ตามหนังสือที่อ้างถึง 1 กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้เสนอ
ร่างระเบียบคณะกรรมการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพแห่งชาติว่าด้วย
หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการเข้าถึงและได้รับประโยชน์ตอบแทนจากทรัพยากรชีวภาพ พ.ศ.
ต่อคณะรัฐมนตรี และ ตามหนังสือที่อ้างถึง 2 สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี แจ้งว่า คณะรัฐมนตรีในการ
ประชุม เมื่อวันที่ 20 ตุลาคม 2552 มีมติให้ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรับร่างระเบียบ
คณะกรรมการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพแห่งชาติว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ
และเงื่อนไขการเข้าถึงและได้รับประโยชน์ตอบแทนจากทรัพยากรชีวภาพ พ.ศ. ไปพิจารณาร่วมกับ
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยให้ความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไปพิจารณาด้วย แล้วเสนอ
คณะรัฐมนตรีพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง นั้น

1.2 กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้
ประชุมหารือร่วมกันพิจารณาร่างระเบียบฯ ซึ่งได้เห็นชอบให้ปรับแก้ไขร่างระเบียบฯ ดังนี้

1.2.1 เพิ่มข้อความ...

1.2.1 **เพิ่มข้อความ** “ข้อ 4 ในกรณีที่มิกฎหมายว่าด้วยการใด บัญญัติเรื่องใดไว้โดยเฉพาะแล้ว ให้บังคับตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยการนั้น” ตามความเห็นของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

1.2.2 **เพิ่มเติมข้อความ** “พระราชบัญญัติเชื้อโรคและพิษจากสัตว์ พ.ศ. 2525 และฉบับเพิ่มเติม พ.ศ. 2544” ในข้อ 5 หน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจตามกฎหมายตามความเห็นของกระทรวงสาธารณสุข

1.2.3 **เพิ่มคำว่า “เตรียม”** ในข้อ 11 ดังนี้ “ให้จัดเตรียมข้อตกลงกับผู้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตภายในสิบห้าวัน” ตามความเห็นของกระทรวงสาธารณสุข

1.2.4 **เปลี่ยนคำว่า “บทบัญญัติเบ็ดเตล็ด”** ในภาคผนวก ก ข้อ 4(13) เป็น “บทบัญญัติอื่นๆ” ตามความเห็นของกระทรวงศึกษาธิการ

1.2.5 **เปลี่ยนจากคำว่า “รายงานผลกระทบต่อความหลากหลายทางชีวภาพ”** ในข้อ 8 (2) เป็น “ข้อมูลการประเมินผลกระทบจากการเข้าถึงและการใช้ประโยชน์ตามโครงการที่เสนอ” ตามข้อสังเกตของกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

1.2.6 **ที่ประชุมมีความเห็นเพิ่มเติม ให้ตัดคำว่า “ทรัพยากรธรรมชาติ”** เนื่องจากไม่พบคำว่า “ทรัพยากรธรรมชาติ” อยู่ในส่วนอื่นๆ ของร่างระเบียบฯ และให้เพิ่มคำว่า “หรือมีอยู่” ในคำจำกัดความ “ทรัพยากรชีวภาพ” เป็น “ทรัพยากรชีวภาพ” หมายรวมถึง สิ่งมีชีวิตหรือส่วนของสิ่งมีชีวิต กลุ่มของสิ่งมีชีวิตชนิดพันธุ์เดียวกัน หรือองค์ประกอบที่มีชีวิตของระบบนิเวศที่มีแหล่งกำเนิดหรือมีอยู่ในประเทศไทย เพื่อให้สอดคล้องตามอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ และครอบคลุมทรัพยากรชีวภาพที่มีอยู่ในประเทศไทย

1.3 กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เห็นชอบกับร่างระเบียบฯ ที่ได้ปรับแก้ไขดังกล่าวตามสิ่งที่ส่งมาด้วย 1

2. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

2.1 เนื่องจากพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. 2548 มาตรา 4(6) กำหนดให้การเสนอร่างระเบียบ ข้อบังคับ หรือร่างประกาศที่มีผลบังคับแก่ส่วนราชการโดยทั่วไป เป็นเรื่องที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา

2.2 คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 20 ตุลาคม 2552 ให้ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรับร่างระเบียบคณะกรรมการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพแห่งชาติว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการเข้าถึงและได้รับประโยชน์ตอบแทนจากทรัพยากรชีวภาพ พ.ศ. ไปพิจารณาร่วมกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยให้รับความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไปพิจารณาด้วย แล้วเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง

3. ความจำเป็น...

3. ความจำเป็นเร่งด่วนของเรื่อง

การขยายตัวของอุตสาหกรรมและเทคโนโลยีที่มีพื้นฐานมาจากทรัพยากรชีวภาพ ส่งผลให้มีการแสวงหาทรัพยากรชีวภาพจากประเทศที่มีความหลากหลายทางชีวภาพสูง ในช่วงเวลาที่ผ่านมา มีผู้สนใจเข้ามาเก็บ รวบรวม และศึกษาทรัพยากรชีวภาพในประเทศไทยเป็นจำนวนมาก หลายกรณี กิจกรรมนั้นนำมาซึ่งผลประโยชน์อย่างมากมายแก่ผู้ดำเนินการ โดยมีได้มีผลตอบแทนแก่ประเทศหรือชุมชนท้องถิ่นที่เป็นเจ้าของทรัพยากร ประกอบกับกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการเข้าถึงและแบ่งปันผลประโยชน์จากทรัพยากรชีวภาพของประเทศที่มีอยู่ยังไม่ครอบคลุมทรัพยากรชีวภาพทุกประเภท และมีหลักเกณฑ์และมาตรฐานในการพิจารณาที่แตกต่างกัน ดังนั้น จึงมีความจำเป็นที่จะต้องกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการเข้าถึงและได้รับประโยชน์ตอบแทนจากทรัพยากรชีวภาพ เพื่อให้หน่วยงานที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการกำกับ ดูแล และบริหารจัดการทรัพยากรชีวภาพมีแนวทางในการจัดทำระเบียบ วิธีการ และขั้นตอนปฏิบัติในการควบคุมดูแลการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์จากทรัพยากรชีวภาพให้เป็นระบบมาตรฐานเดียวกัน รวมทั้งเพื่อให้เป็นไปตามพันธกรณีของอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ ซึ่งประเทศไทยเข้าเป็นภาคี ตั้งแต่วันที่ 29 มกราคม 2547 ที่ระบุไว้ในมาตรา 15 และวัตถุประสงค์ของอนุสัญญาฯ ให้สร้างเงื่อนไขในการเข้าถึงทรัพยากรพันธุกรรม และมีการแบ่งปันผลประโยชน์จากการใช้ประโยชน์อย่างยุติธรรมและเท่าเทียม ดังนั้นคณะกรรมการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพแห่งชาติ ในการประชุมเมื่อวันที่ 7 พฤษภาคม 2551 จึงมีความเห็นว่า เพื่อรักษาประโยชน์ของประเทศ จึงมีความจำเป็นต้องเร่งผลักดันให้มีระเบียบหรือกลไกที่จะควบคุมการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ ดังนั้นจึงเห็นควรนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาโดยเร่งด่วน

4. สรุปสาระสำคัญ

4.1 ประเด็นสำคัญของร่างระเบียบคณะกรรมการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพแห่งชาติว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการเข้าถึงและได้รับประโยชน์ตอบแทนจากทรัพยากรชีวภาพ พ.ศ.

4.1.1 วัตถุประสงค์

เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการเข้าถึงและได้รับประโยชน์ตอบแทนจากทรัพยากรชีวภาพในราชอาณาจักรไทย ให้มีแนวทางการปฏิบัติเป็นไปในทิศทางเดียวกันระหว่างหน่วยงานของรัฐ และบุคลากรของรัฐที่เกี่ยวข้อง และสอดคล้องกับอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ

4.1.2 สาระสำคัญ

ร่างระเบียบฯ แบ่งออกเป็น 6 ส่วน 23 ข้อ พร้อมทั้งเอกสารที่จำเป็นอื่นๆ สำหรับการดำเนินงานตามร่างระเบียบฯ ในภาคผนวก

4.1.2.1 ส่วนแรก...

4.1.2.1 ส่วนแรก และข้อ 1 ถึงข้อ 4

ระบุเงื่อนไขการใช้ระเบียบ และคำนิยามที่จำเป็น ได้แก่ กอช. การเข้าถึงทรัพยากรชีวภาพ ทรัพยากรธรรมชาติ ทรัพยากรชีวภาพ ความหลากหลายทางชีวภาพ การเข้าถึงทรัพยากรชีวภาพที่ไม่ได้มีวัตถุประสงค์เพื่อการพาณิชย์ การศึกษาวิจัย หน่วยงานของรัฐ หน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจตามกฎหมาย หน่วยงานของรัฐที่ครอบครองทรัพยากรชีวภาพ ชุมชนท้องถิ่น พนักงานเจ้าหน้าที่ ใบอนุญาต คำขอรับใบอนุญาต เป็นต้น

4.1.2.2 ส่วนที่ 1 หลักเกณฑ์ การเข้าถึงทรัพยากรชีวภาพ

กำหนดหลักเกณฑ์การเข้าถึงทรัพยากรชีวภาพ อาทิ ข้อมูลและเอกสารคำขอรับใบอนุญาตที่ผู้ขอรับใบอนุญาตเข้าถึงทรัพยากรชีวภาพต้องยื่นแก่หน่วยงานของรัฐ ขั้นตอนปฏิบัติของหน่วยงานของรัฐที่ทำหน้าที่พิจารณาให้อนุญาต และขั้นตอนการทำข้อตกลงการเข้าถึงทรัพยากรชีวภาพ

4.1.2.3 ส่วนที่ 2 การทำข้อตกลงการเข้าถึงทรัพยากรชีวภาพ

กำหนดเงื่อนไข ข้อยกเว้น ระยะเวลา การขยายเวลาการให้อนุญาต และการทำข้อตกลงการเข้าถึงทรัพยากรชีวภาพ

4.1.2.4 ส่วนที่ 3 สิทธิ และประโยชน์ตอบแทนกรณีขอเข้าถึงทรัพยากรชีวภาพ

- กำหนดขั้นตอนการให้สิทธิและประโยชน์ตอบแทนแก่ชุมชนท้องถิ่นที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับทรัพยากรชีวภาพ
- กำหนดค่าใช้จ่ายและค่าสิทธิประโยชน์ตอบแทนในการเข้าถึงทรัพยากรชีวภาพ

4.1.2.5 ส่วนที่ 4 การตรวจสอบ ติดตาม กำกับดูแล และการรายงานผล

- กำหนดหน้าที่หน่วยงานของรัฐที่เป็นคู่สัญญาตามข้อตกลงการเข้าถึงทรัพยากรชีวภาพให้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลและตรวจสอบผู้รับใบอนุญาตให้ปฏิบัติตามข้อตกลง และรายงานผลการปฏิบัติงานต่อคณะกรรมการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพแห่งชาติ
- กำหนดการดำเนินงานของคณะกรรมการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพแห่งชาติ โดยนำความในข้อ 9(6) และ 9(12) ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพ พ.ศ. 2543 มาบังคับใช้โดยอนุโลม

4.1.2.6 ส่วนที่ 5 อำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่

กำหนดอำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานตามระเบียบนี้ได้มีประสิทธิภาพ

4.1.2.7 ส่วนที่ 6...

4.1.2.7 ส่วนที่ 6 บทลงโทษ

- กำหนดโทษผู้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตที่ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามระเบียบฯ

4.1.2.8 ภาคผนวก

- ภาคผนวก ก หลักเกณฑ์คณะกรรมการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพแห่งชาติว่าด้วยรายการในข้อตกลงการเข้าถึงทรัพยากรชีวภาพ พ.ศ.

- ภาคผนวก ข เอกสารที่เกี่ยวข้อง

- แบบคำขอรับใบอนุญาต
- รายการตรวจสอบเพื่อเป็นแนวทางในการพิจารณาคุณสมบัติหรือการอนุญาตในการเข้าถึงทรัพยากรชีวภาพ

- หนังสือรับรองจากประเทศของผู้ขอรับใบอนุญาต
- แบบตัวอย่างข้อตกลงการเข้าถึงทรัพยากรชีวภาพที่ไม่ได้มีวัตถุประสงค์เพื่อการพาณิชย์

- แบบตัวอย่างข้อตกลงการเข้าถึงทรัพยากรชีวภาพที่มีวัตถุประสงค์เพื่อการพาณิชย์ชีวภาพ

- Prior Informed Consent Certificate
- Material Transfer Agreement (MTA)
- List of Collected Specimen(s)
- Certificate of Origination

4.2 กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

4.2.1 พระราชบัญญัติพันธุ์พืช พ.ศ. 2518 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติพันธุ์พืช (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2535 ควบคุมดูแลพันธุ์พืชที่ได้รับการประกาศกำหนดให้เป็นพืชสงวนพืชต้องห้าม และพืชอนุรักษ์ ในมาตรา 29-33

4.2.2 พระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542 ให้ความคุ้มครองพันธุ์พืช 4 ประเภท ได้แก่ พันธุ์พืชใหม่ พันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่น พันธุ์พืชพื้นเมืองทั่วไป และพันธุ์พืชป่า โดยกำหนดเงื่อนไขในการจดทะเบียน การขออนุญาตใช้ประโยชน์ และการทำข้อตกลงแบ่งปันผลประโยชน์

4.2.3 พระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. 2484 มาตรา 9 กำหนดให้ผู้ใดต้องจ่ายค่าภาคหลวงในการใช้ประโยชน์จากไม้ในเขตป่า

4.2.4 พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2504 ในมาตรา 16 ห้ามมิให้บุคคลใดเข้าไปดำเนินกิจการใด ๆ เพื่อหาผลประโยชน์ รวมถึงเก็บหา นำออกไป ทำด้วยประการใด ๆ ให้เป็นอันตราย ต่อพืช สัตว์ ผลิตผลจากป่า อาทิ น้ำผึ้ง ครั่ง แร่ หรือทรัพยากรธรรมชาติอื่น ภายในเขตอุทยานแห่งชาติ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่

4.2.5 พระราชบัญญัติ...

4.2.5 พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535 ในมาตรา 36 ห้ามมิให้ผู้ใดล่าสัตว์ป่า ไม่ว่าจะเป็นสัตว์ป่าสงวน หรือสัตว์ป่าคุ้มครอง หรือมิให้เก็บหรือทำอันตรายแก่รังของสัตว์ป่า เว้นแต่จะกระทำเพื่อการศึกษาหรือวิจัยทางวิชาการ

4.2.6 พระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย พ.ศ. 2542 คุ้มครองสิทธิในภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทยเกี่ยวกับตำรับยาแผนไทยและตำราการแพทย์แผนไทย รวมถึงสมุนไพรและบริเวณถิ่นกำเนิดของสมุนไพร

4.2.7 ระเบียบกรมป่าไม้ว่าด้วยการเข้าไปศึกษาหรือวิจัยทางวิชาการภายในพื้นที่ป่าไม้ พ.ศ. 2542

4.2.8 ระเบียบกรมป่าไม้ว่าด้วยการอนุญาตให้กระทำการเพื่อประโยชน์ในการศึกษาหรือวิจัยทางวิชาการภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2548

4.2.9 ระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ว่าด้วยการอนุญาตให้กระทำการเพื่อประโยชน์ในการศึกษาหรือวิจัยทางวิชาการภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2546

4.2.10 ระเบียบกรมวิชาการเกษตรว่าด้วยหลักเกณฑ์การแลกเปลี่ยนส่วนขยายพันธุ์พืชระหว่างประเทศ พ.ศ. 2546 กำหนดให้มีการแลกเปลี่ยนส่วนขยายพันธุ์พืชระหว่างประเทศ ให้นำเข้าหรือส่งออกได้เฉพาะเพื่อการศึกษา ทดลอง วิจัย และพัฒนาที่ไม่ใช่วัตถุประสงค์เพื่อการค้า

4.2.11 ระเบียบสภาวิจัยแห่งชาติว่าด้วยการอนุญาตให้นักวิจัยชาวต่างประเทศเข้ามาทำการวิจัยในประเทศไทย พ.ศ. 2550 กำกับดูแลการวิจัยของนักวิจัยชาวต่างประเทศในประเทศไทย โดยสนับสนุนให้นักวิจัยไทยและนักวิจัยชาวต่างประเทศทำการวิจัยร่วมกัน และการได้มาซึ่งองค์ความรู้จากผลงานวิจัย

5. ความเห็นชอบของส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง

5.1 คณะกรรมการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพแห่งชาติ ซึ่งมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นประธาน ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นรองประธานคนที่หนึ่ง ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นรองประธานคนที่สอง มีองค์ประกอบเป็นผู้แทนจากกระทรวงและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข และสำนักงานงบประมาณ ในการประชุมครั้งที่ 1/2551 เมื่อวันที่ 7 พฤษภาคม 2551 คณะกรรมการฯ มีความเห็นดังนี้

- ร่างระเบียบฯ นำหลักการของอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ รวมทั้งปัญหาและช่องว่างที่เกี่ยวกับการเข้าถึงทรัพยากรชีวภาพและการแบ่งปันผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นภายในประเทศมาเป็นพื้นฐานในการกำหนดกรอบกติกาแบบยืดหยุ่น เพื่อส่งเสริม

และสนับสนุน...

และสนับสนุนให้หน่วยงานของรัฐนำหลักการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์จากทรัพยากรชีวภาพไปกำหนดขั้นตอนการปฏิบัติงานในหน่วยงานของตนได้อย่างชัดเจนและรัดกุมมากยิ่งขึ้น

- ร่างระเบียบฯ ช่วยปิดช่องว่างทรัพยากรชีวภาพที่ยังไม่มีกฎหมายเฉพาะเกี่ยวกับการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ดูแล เช่น ทรัพยากรสัตว์ จุลินทรีย์ หรือส่วนของสิ่งมีชีวิตอื่นๆ และร่างระเบียบฯ ไม่ก่อให้เกิดปัญหาทับซ้อนต่อกฎหมายและระเบียบอื่นที่มีอยู่ก่อน

- เพื่อรักษาผลประโยชน์ของประเทศจึงมีความจำเป็นที่จะต้องเร่งผลักดันให้มีระเบียบหรือกลไกที่จะควบคุมการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ ดังนั้นจึงเห็นควรนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาโดยเร่งด่วน

และคณะกรรมการฯ ได้มีมติเห็นชอบให้นำร่างระเบียบคณะกรรมการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพแห่งชาติว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเข้าถึงและการได้รับประโยชน์ตอบแทนจากทรัพยากรชีวภาพ พ.ศ. เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

5.2 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เห็นชอบต่อร่างระเบียบคณะกรรมการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพแห่งชาติว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการเข้าถึงและได้รับประโยชน์ตอบแทนจากทรัพยากรชีวภาพ พ.ศ. ที่ได้ปรับแก้ไขแล้ว

6. การวิเคราะห์ผลกระทบของการลงมติคณะรัฐมนตรีในเรื่องนี้

6.1 ผลกระทบต่อนโยบายของรัฐบาล

ร่างระเบียบคณะกรรมการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพแห่งชาติว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการเข้าถึงและได้รับประโยชน์ตอบแทนจากทรัพยากรชีวภาพ สนับสนุนให้เกิดความสมดุลในการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพและภูมิปัญญาที่เกี่ยวข้องอย่างยั่งยืน โดยส่งเสริมให้ประเทศและชุมชนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องได้รับผลประโยชน์จากการใช้ทรัพยากรชีวภาพ ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาลด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ข้อ 4.1 ที่ให้อนุรักษ์ พัฒนา และใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืนให้เกิดมูลค่าทางเศรษฐกิจ โดยให้ความสำคัญแก่การใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น

ผลกระทบทางลบ: ไม่มี

6.2 ผลกระทบต่อความรับผิดชอบร่วมกันของคณะรัฐมนตรีต่อรัฐสภาตามรัฐธรรมนูญ สังคมและการเมือง

ไม่มี

6.3 ผลกระทบต่อเศรษฐกิจในภาพรวมหรือเฉพาะท้องถิ่น

ร่างระเบียบคณะกรรมการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพแห่งชาติว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการเข้าถึงและได้รับประโยชน์ตอบแทนจากทรัพยากรชีวภาพ กำหนดกรอบแนวทางปฏิบัติในการบริหารจัดการการเข้าถึงทรัพยากรชีวภาพของประเทศไทย

โดยกำหนด...

โดยกำหนดให้มีการแบ่งปันผลประโยชน์ที่เกิดจากกิจกรรมการเข้าถึงและใช้ประโยชน์ให้กับหน่วยงาน และชุมชนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง เป็นการรักษาสีทธิในทรัพยากรให้ได้มาซึ่งผลประโยชน์ที่พึงได้รับจากการใช้ทรัพยากรชีวภาพของประเทศไทย รวมทั้งก่อให้เกิดความเป็นธรรมและความเท่าเทียมกัน ทั้งในส่วนของผู้ขออนุญาต ผู้ครอบครองทรัพยากรชีวภาพ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ดังนั้น ร่างระเบียบฯ จึงเป็นผลดีต่อเศรษฐกิจของประเทศทั้งในภาพรวมและระดับท้องถิ่น

ผลกระทบทางลบ: ไม่มี

6.4 ผลกระทบต่อการเงินและงบประมาณ

การดำเนินการตามร่างระเบียบคณะกรรมการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพแห่งชาติว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการเข้าถึงและได้รับประโยชน์ตอบแทนจากทรัพยากรชีวภาพ ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จำเป็นต้องใช้งบประมาณในการดำเนินงาน เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในทางปฏิบัติ อย่างไรก็ตาม การดำเนินการดังกล่าวจะก่อให้เกิดรายได้ในส่วนของค่าธรรมเนียมในการขออนุญาต ค่าสิทธิรับล่วงหน้า และผลตอบแทนในรูปตัวเงินจากการใช้ประโยชน์ในกรณีที่มีการทำข้อตกลงแบ่งปันผลประโยชน์ในรูปตัวเงิน

6.5 ผลกระทบด้านเทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม

ร่างระเบียบฯ จะก่อให้เกิดการพัฒนาและถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรชีวภาพ โดยอาจอยู่ในรูปแบบของการให้ความช่วยเหลือ เช่น การสนับสนุนเครื่องมือสำหรับการวิจัยทางวิทยาศาสตร์ การถ่ายทอดเทคโนโลยี และการฝึกอบรม รวมทั้งส่งเสริมให้มีการดำเนินการวิจัยร่วมและการวิจัยต่อเนื่องในประเด็นที่สำคัญหรือมีความสนใจร่วมกัน นอกจากนั้น ผลตอบแทนที่ได้รับทั้งในรูปตัวเงินและที่ไม่ใช่ผลประโยชน์ทางการเงิน จะเป็นแรงสนับสนุนและจูงใจให้เกิดการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน

6.6 ผลกระทบต่อกฎหมายอื่น

ร่างระเบียบคณะกรรมการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพแห่งชาติว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการเข้าถึงและได้รับประโยชน์ตอบแทนจากทรัพยากรชีวภาพ จะไม่แทรกแซงและขัดแย้งกับกฎหมายที่มีบทบัญญัติเกี่ยวกับการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ที่มีอยู่ แต่จะช่วยเสริมกฎและระเบียบที่มีอยู่ให้มีความชัดเจนและเป็นไปได้ในทางปฏิบัติมากขึ้น เนื่องจากมีแนวทางที่จะช่วยให้หน่วยงานพิจารณาการให้อนุญาตการเข้าถึง การทำข้อตกลง การเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์ได้ชัดเจนยิ่งขึ้น นอกจากนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องยังสามารถนำหลักการ ขั้นตอน และวิธีดำเนินการตามร่างระเบียบฯ ไปใช้เป็นแนวทางปฏิบัติในการบริหารจัดการทรัพยากรชีวภาพในส่วนที่กฎหมายปัจจุบันยังไม่ครอบคลุมได้อีกด้วย

7. ประเด็น...

7. ประเด็นเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขอให้คณะรัฐมนตรีได้โปรดพิจารณาให้ความเห็นชอบต่อร่างระเบียบคณะกรรมการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพแห่งชาติว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการเข้าถึงและได้รับประโยชน์ตอบแทนจากทรัพยากรชีวภาพ พ.ศ. ที่ปรับแก้ไข/เพิ่มเติมตามที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ร่วมกันพิจารณาตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 20 ตุลาคม 2552 แล้ว (สิ่งที่ส่งมาด้วย 2) เพื่อให้หน่วยงานที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมดูแลกิจกรรมและ/หรือพื้นที่ซึ่งมีทรัพยากรชีวภาพ ใช้เป็นแนวทางปฏิบัติในการบริหารจัดการ การให้อนุญาตการเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์จากการใช้ทรัพยากรชีวภาพต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำเรียนคณะรัฐมนตรีเพื่อโปรดพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุวิทย์ คุณกิตติ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สำนักความหลากหลายทางชีวภาพ

โทร. 0-2265-6636

โทรสาร 0-2265-6638